

NGHIÊN CỨU NHÂN GIỐNG CÁC DÒNG TRÀM NĂM GÂN Q15.38, Q15.013, Q16.427 (*Melaleuca quinquenervia* (Cav.) S.T.Blake) BẰNG KỸ THUẬT NUÔI CẤY *IN VITRO*

Khuất Thị Hải Ninh¹, Hoàng Thị Thu¹, Nguyễn Thị Thơ¹, Đào Thị Thanh Mai¹
Vũ Quang Nam¹, Nguyễn Thị Thanh Hương², Lê Đình Khã², Hoàng Thanh Lộc²

¹Trường Đại học Lâm nghiệp, ²Viện Cải thiện giống và Phát triển lâm sản

TÓM TẮT

Các dòng vô tính Tràm năm gân gồm Q15.38, Q15.013, Q16.427 có hàm lượng và chất lượng tinh dầu cao, đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn công nhận là giống tiến bộ kỹ thuật. Do đó, xác định và tối ưu hóa phương pháp nhân giống *in vitro* cho các dòng vô tính trên là cần thiết và có ý nghĩa thực tiễn trong việc tăng tính đa dạng sinh học, độ an toàn trong trồng rừng công nghiệp, cũng như để đưa nhanh các giống tốt vào sản xuất cung cấp với số lượng lớn cây giống ổn định cho người trồng rừng. Kết quả nhân giống *in vitro* các dòng Tràm năm gân trên cho thấy tạo mẫu sạch thông qua khử trùng mẫu chồi bằng Javen 5% trong thời gian 10 phút với tỷ lệ mẫu sạch nảy chồi đạt 44,44 - 64,4%. Môi trường tạo cụm chồi MS* + 0,7 mg/l BAP + 0,2 mg/l Kinetin + 0,1 mg/l NAA (với 100% mẫu tạo cụm chồi; 3,5 - 6,7 chồi/cụm). Kích thích tăng trưởng chồi trên môi trường có sử dụng 0,3 - 0,4 mg/l Kinetin + 0,7 mg/l BAP + 0,1 mg/l NAA (với tỷ lệ chồi hữu hiệu đạt trên 84,44%, hệ số nhân chồi đạt trên 3,7 lần, chiều cao chồi trên 2,73 cm) sau 3 tuần nuôi cấy. Các bình chồi trong giai đoạn nhân nhanh được đặt dưới cường độ chiếu sáng 1.000 lux trong 1 chu kỳ nuôi là phù hợp nhất. Môi trường ra rễ *in vitro* các dòng Tràm năm gân là MS* + 1,5 mg/l NAA (100% chồi ra rễ; 2,4 - 3,8 rễ/chồi, chiều dài rễ 1,7 - 2,2 cm sau 3 tuần nuôi cấy). Giá thể 30% trấu hun và 70% đất tầng B thích hợp để ra ngôi các dòng vô tính Tràm năm gân với tỷ lệ cây sống đạt trên 95%, chiều cao cây đạt 21,67 - 25,49 cm, cây có chất lượng tốt sau 3 tháng trồng ở vườn ươm.

Từ khóa: Dòng vô tính, *in vitro*, Tràm năm gân, tinh dầu

Research on propagation Q15.38, Q15.013, Q16.427 clones of *Melaleuca quinquenervia* by technique *in vitro*

Q15.38, Q15.013, Q16.427 clones of *Melaleuca quinquenervia* (Cav.) S.T. Blake have high content and quality of essential oils, recognized as technically advanced varieties by the Ministry of Agriculture and Rural Development. Therefore, identification and optimization of the *in vitro* propagation method for the above clones by *in vitro* culture method are necessary and have practical significance in increasing the biodiversity and safety in the industrial afforestation, as well as to quickly put good varieties into production and provide large quantities of stable seedlings to forest growers. The results of *in vitro* propagation of these *Melaleuca* clone lines showed that cleaned samples by disinfecting with Javen 5% for 10 minutes are shooting with 44.44 - 64.4%. The medium to create shoot cluster is MS* + 0.7 mg/l BAP + 0.2 mg/l Kinetin + 0.1 mg/l NAA, with 100% of

Keywords: Clones, essential oil, *in vitro*, *Melaleuca quinquenervia*